

Tuholaiset ja laatu

Kierrätystä, kierrätysmateriaalien
käsittelyä ja kestäväää kehitystä
kierrätystoiminnassa

Uusiksi-hanke

Saapuvan tavaran tarkastus

- Kierrätyskeskuksiin ja second hand -myymälöihin saapuva tavara on hyvä tarkastaa tuholaisten ja haittaeläinten varalta, ennen kuin ne päätyvät myyntiin
- Tällaisia tuholaisia/haittaeläimiä ovat muun muassa luteet, turkiskuoriaiset, vaatekoit, sokeritoukat, hiiret, rotat ja muut jyrsijät
- Hävitä saastunut tavara asianmukaisesti (ei sisätiloissa säilytettäviin jäteastioihin) ja ilmoita asiasta työnohjaajalle

Mistä tunnistan tuholaisen?

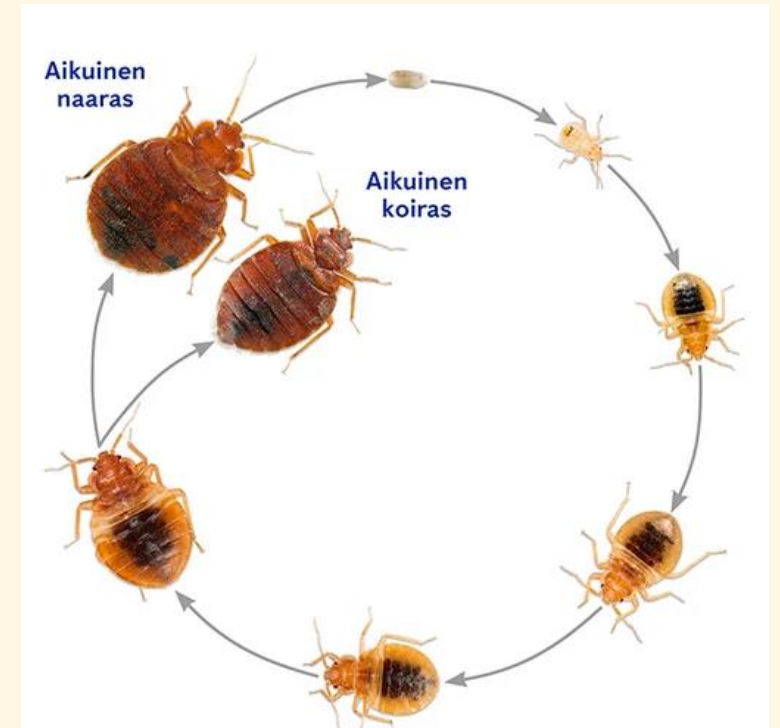

Luteet (lutikka eli seinälude)

- N. 2 – 8 mm pitkiä ja litteitä hyönteisiä
- Luteet jättävät jälkeensä tummia tai mustia tahroja, jotka ovat luteen ulostepalloja, tahrat ovat yleensä patjassa ja ympäröivällä alueella ja ne voi havaita päivälläkin
- Muita merkkejä luteiden pesiytymisestä ovat makea ja epämiellyttävä haju, pienet tummat veripilkut vuodevaatteissa tai patjassa tai elävät hyönteiset
- Lutikka voi elää jopa puolitoista vuotta ja se uusii nahkansa viisi kertaa, voit myös löytää luteiden luotuja nahkoja

Tarkasta luteiden varalta:

Sängyn päädyt, jalat sekä runko ja kaikki mahdolliset kolot, petivaatteet, patja (sekä erityisesti sen saumat, napit ja reunat), matot, sohvut, tuolit, taulut, peilit, vetolaatikot, kaapit ja vaatekomerot

Turkiskuoriaiset

Turkiskuoriaisia ehkäistään yleisellä siisteydellä:

Puhdista tekstiilit huolellisesti ja pitkäaikaisessa säilytyksessä varastoi ne puhtaina sekä mahdollisuuksien mukaan ilmatiiviissä paikassa

- Tekstiilejä tuhoavia kovakuoriaisia ovat mm. museokuoriainen, pilkkuturkiskuoriainen, ruskoturkiskuoriainen, vyöihrakuoriainen ja vyöturkiskuoriainen
- Turkiskuoriaisten toukat käyttävät ravintonaan tekstiilejä, villaa, turkiksia, kuolleita hyönteisiä sekä vaatepölyä, erityisesti likaiset ja tahraiset vaatteet houkuttelevat toukkia puoleensa ja toukat saattavat syödä reikiä tekstiileihin, aikuiset turkiskuoriaiset eivät syö mitään
- Turkiskuoriaisen toukat ovat tummanruskeita ja niillä on takapäässä karvatupsu, ne ovat pituudeltaan n. 1 cm mittaisia ja ne jättävät jälkeensä nahkoja, jotka ovat väriltään ruskeankeltaisia, nahan päässä voi olla karvatupsu

Pilkkuturkiskuoriainen

Vyöihrakuoriainen

Vyöturkiskuoriaisen
toukka

Vyöturkiskuoriainen

Museokuoriainen

Vaatekoit

- Vaatekoi on n. 15 mm pitkä, toukka n. 10 mm pitkä
- Aikuiset koit eivät ole haitallisia, mutta niiden alkuperä on selvittävää
- Toukat käyttävät ravinnokseen erityisesti villakuituja sekä muita eläinperäisiä aineksia, kuten karvoja ja höyheniä, toukkia voi tavata myös likaisista kasvikuiduista (kuten puuvillasta) valmistetuista tekstiileistä

Vaatekoi

Vaatekoin toukka, usein toukkaa peittää sen kutoma "putki"

Kts. Myös turkiskoi

Sokeritoukat ja paperitoukat

- Sokeritoukka viihtyy useimmiten kosteissa tiloissa, paperitoukka viihtyy lähes kaikkialla sisätiloissa
- Sokeritoukka on paperitoukkaa pienempi ja sen vartalossa on vähemmän karvoitusta kuin paperitoukalla, sokeritoukan takasukaset ovat myös lyhyemmät
- Sokeritoukat syövät erilaisia elintarvikkeita ja materiaaleja, mutta voivat tuhota myös papereita ja silkkikankaita
- Paperitoukat ruokailevat pääsääntöisesti sellupohjaisella materiaalilla, kuten paperi- ja kartonkituotteilla, mutta myös joillakin eläinten kuivaruoilla

Sokeritoukka

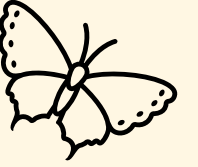
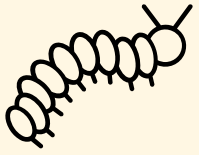

Paperitoukka

Jyrsijät

- Kierrätyskeskuksissa ja second hand -myymälöissä jyrsijöistä aiheutuva haitta liittyy useimmiten niiden jätöksiin ja pesiin, harvoin mukana tulee eläimiä
- Jyrsijöiden papanat ovat eläinlajista ja yksilön koosta riippuen 3 – 14 mm tummanruskeita ja pitkulaisia
- Useimmiten kyse on hiirien, myyrien tai rottien jätöksistä
- Jyrsijöiden jätökset ovat hygieniariski

Yhteenveto

- Hävitä tuholaisten tai niiden jäännösten saastuttamat tuotteet välittömästi asiaan kuuluvalla tavalla
- Jos jokin epäilyttää kysy aina apua työnohjaajalta, ehkäistään tuholaisten leviäminen yhdessä
- Kaikkea ei tarvitse osata ulkoa – pääasia on, että kiinnittää huomiota kun vastaan tulee jotakin poikkeavaa, joka saattaa olla merkki tuholaisista

